



# WIARUS

**BIULETYN INFORMACYJNY  
POWIATOWEJ RADY KOMBATANTÓW  
W LUBINIE**



**ZESZYT nr 17**

**KWIECIEŃ 2024**

**13 kwietnia 2024 r.** uczciliśmy 84. rocznicę drugiej masowej zsyłki Polaków na Sybir, a także pamięć ofiar Zbrodni Katyńskiej i Katastrofy Smoleńskiej. O godz. 12.00 w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Lubinie odprawiona została msza święta, a następnie złożono kwiaty pod pomnikiem Pamięci Ofiar Ludobójstwa na Kresach Wschodnich przy Dębach Pamięci oraz pod tablicą ofiar katastrofy smoleńskiej.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele lokalnych władz samorządowych: Paweł Kleszcz – starosta lubiński, Jadwiga Musiał - przewodnicząca Rady Powiatu Lubińskiego

3 kwietnia 1940 r. funkcjonariusze NKWD rozpoczęli wywóz wziętych do niewoli polskich oficerów z obozu w Kozielsku, a w kolejnych dniach z obozów w Ostaszkowie i Starobielsku. Był to początek zbrodni katyńskiej, w której sowieci wymordowali 21 tysięcy 857 obywateli polskich wziętych do niewoli po agresji Związku Sowieckiego na Polskę 17 września 1939 r.

Wśród zamordowanych znalazło się m.in. 18 generałów, 350 pułkowników i podpułkowników, tysiące oficerów niższych rang, ponad 900 lekarzy i farmaceutów, dyrektorów klinik i ordynatorów oddziałów szpitalnych, 1040 nauczycieli szkół średnich i powszechnych, 107 naukowców oraz wykładowców uczelni polskich i europejskich, ponad 700 prawników, adwokatów, sędziów i prokuratorów, 6000 funkcjonariuszy policji i innych formacji mundurowych, kilkudziesięciu duchownych, ponad 700 inżynierów, wynalazców, przemysłowców oraz artystów, sportowców i dziennikarzy

Prawda o zbrodni katyńskiej była ukrywana przez ponad pół wieku. Dopiero 13 kwietnia 1990 r. władze ZSRS przyznały, że za zbrodnią stoi NKWD. Zbrodnia ta nigdy jednak nie została osądzona, a sprawców nigdy nie pociągnięto do odpowiedzialności.

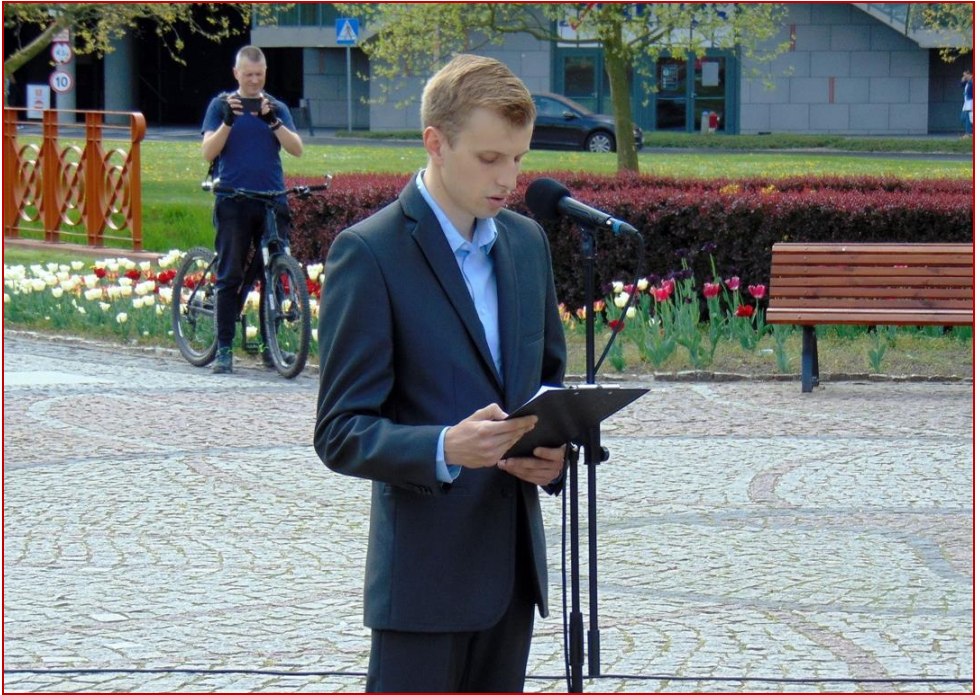
W sobotę, 10 kwietnia 2010 r. o godz. 8:41 czasu środkowoeuropejskiego letniego (CEST) (10:41 czasu moskiewskiego letniego) w Smoleńsku doszło do katastrofy polskiego samolotu wojskowego Tu-154. Zginęło w niej 96 osób, wśród nich: prezydent RP Lech Kaczyński z małżonką Marią Kaczyńską, ostatni prezydent RP na uchodźstwie Ryszard Kaczorowski, wicemarszałkowie Sejmu i Senatu, 18 parlamentarzystów, dowódcy wszystkich rodzajów Sił Zbrojnych RP, funkcjonariusze Biura Ochrony Rządu, pracownicy Kancelarii Prezydenta, szefowie instytucji państwowych, duchowni, przedstawiciele ministerstw, organizacji kombatanckich i społecznych, oraz osoby towarzyszące, stanowiący

delegację polską na uroczystości związane z obchodami 70. rocznicy zbrodni katyńskiej, a także załoga samolotu.

Była to druga pod względem liczby ofiar katastrofa w historii polskiego lotnictwa i największa pod względem liczby ofiar katastrofa w dziejach polskich Sił Powietrznych. Katastrofy nie przeżyła żadna z osób obecnych na pokładzie



















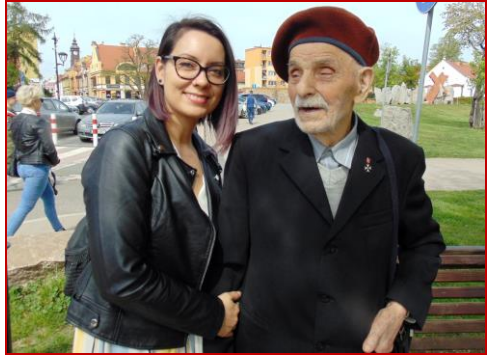












**16 kwietnia 2024 r.** przed Pomnikiem Orła Piastowskiego na cmentarzu wojennym w Zgorzelcu odbyły się obchody 79. rocznicy forsowania Nysy Łużyckiej. W uroczystości organizowanej przez Burmistrza Miasta Zgorzelec wzięły udział liczne delegacje z różnych zakątków Polski, poczty sztandarowe oraz mieszkańcy.

Na program obchodów upamiętniających 79. rocznicę forsowania Nysy Łużyckiej, które rozpoczęły się punktualnie o godzinie 12:00 złożyły się wystąpienia okolicznościowe, Modlitwa za obrońców Ojczyzny, Apel Pamięci, salwa honorowa oraz złożenie wieńców pod Pomnikiem Orła Piastowskiego.

Oprawę uroczystości zapewniły kompania reprezentacyjna 23. Śląskiego Pułku Artylerii pod dowództwem płk Krzysztofa Malankiewicza, Reprezentacyjna Orkiestra Dęta Kopalni Węgla Brunatnego Turów, zespół Pryma z Węglińca, liczne poczty sztandarowe wystawione przez organizacje, związki, służby mundurowe, zgorzeleckie szkoły oraz goście, którzy przyjęli zaproszenie gospodarza uroczystości, burmistrza Rafała Gronicza m.in.: delegacja Powiatu Zgorzeleckiego na czele ze starostą Arturem Bielińskim oraz przewodniczącą Rady Powiatu Małgorzatą Sokołowską, wicestarosta głogowski Jeremi Hołownia, przedstawiciele władz samorządowych gminy Zgorzelec na czele z wójtem Piotrem Machajem i przewodniczącą Rady Gminy Anną Rakoczy, wiceprzewodniczący Rady Miasta Zgorzelec Kazimierz Walotka, Wójt Gminy Platerówka Krzysztof Halicki, generał brygady WP rez. Mariusz Wiatr, żołnierze 1 Leszczyńskiego Dywizjonu Przeciwlotniczego na czele z ppłk. Radosławem Wójcickim, Dyrektor Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu Aleksander Ostasz, przedstawiciele związków weteranów i rezerwistów WP z Wrocławia, Leszna, Głogowa, Wałbrzycha, Dzierżoniowa, Lubina i Zgorzelca, zgorzeleckie służby mundurowe i duchowieństwo, zgorzeleckie szkoły, organizacje i związki działające w mieście, harcerze oraz mieszkańcy miasta i okolicznych miejscowości.

Podczas uroczystości głos zabierali: starosta zgorzelecki – Artur Bieliński, a także gospodarz uroczystości burmistrz Zgorzelca – Rafał Gronicz. Następnie pod Pomnikiem Orła Piastowskiego liczne delegacje biorące udział w uroczystości złożyły kwiaty i wianki upamiętniające bohaterów poległych w wielkiej bitwie forsowania Nysy Łużyckiej.

W tym roku rocznicowe obchody stały się również okazją do wręczenia pamiątkowych odznaczeń:

W uznaniu zasług na rzecz krzewienia patriotyzmu oraz ochrony Miejsc Pamięci Narodowej, kapituła pamiątkowego odznaczenia „Krzyż Zwycięstwa 1945r.” uhonorowała pamiątkowymi Krzyżami Panów: Rafała Gronicza – burmistrza Zgorzelca, chor. sztab. Andrzeja Aniszkiewicza, plut. Jerzego Dudkowskiego i st. szer. Ryszarda Garbacza – członków Zrzeszenia Weteranów Działań Poza Granicami Państwa.

W uznaniu zasług na rzecz utrzymania światowego pokoju, kapituła Stowarzyszenia Misji Pokojowych ONZ uhonorowała odznaczeniem Krzyż Weterana Pana: chor. Stanisława Iglewskiego,

W uznaniu zasług na rzecz utrzymania pokoju światowego, kapituła Związku Weteranów Działań Poza Granicami Państwa uhonorowała medalem „Szacunek, wdzięczność, rodzina”: ś.p. weterana Juliana Górniaka – medal odebrała córka zmarłego Żaneta Piasecka.



Po zakończeniu uroczystości Burmistrz Rafał Gronicz, do którego dołączyli także goście biorący udział w obchodach, zapalił symboliczne znicze w centralnym miejscu Cmentarza Żołnierzy II Armii Wojska Polskiego w imieniu mieszkańców oddając hołd poległym. Następnie uczestnicy uroczystości udali się na przygotowaną specjalnie z tej okazji ciepłą grochówkę.









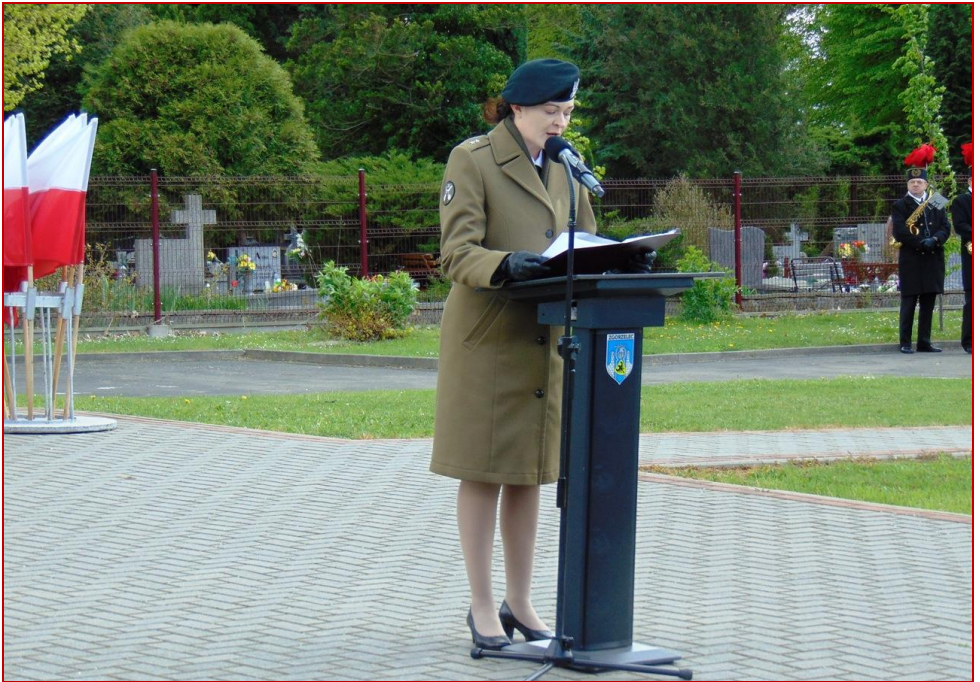
























**Wydawca:**

Powiatowa Rada Kombatantów w Lubinie; redakcja techniczna, opracowanie graficzne i merytoryczne – Henryk Rusewicz



Natarcie z forsowaniem Nysy rozpoczęło 16 kwietnia 1945 roku o godz. 6.15 przygotowaniem artyleryjskim. 2 AWP po przygotowaniu artyleryjskim rozpoczęła o godz. 7.00 natarcie z forsowaniem Nysy Łużyckiej przy postawionej 22 kilometrowej zasłonie dymnej. Oddziały piechoty na łodziach, środkach podręcznych, wplaw i w bród sforsowały rzekę i do wieczora opanowały przyczółek głębokości do 7 km i szerokości do 6 km. Po sforsowaniu rzeki saperzy przystąpili do budowy mostów. W forsowaniu Nysy pomogły czołgi radzieckiej 16. Brygady Pancерnej, które po przeprawieniu przez rzekę wspierały polską piechotę.

Straty strony polskiej oficjalnie wynoszą ok. 6500 zabitych. Zdiesiątkowana 2 AWP była wyłączona na kilka dni z działań, aż do czasu uzupełnienia strat. W mogiłach pod pomnikiem Orła Piastowskiego na Cmentarzu 2 Armii Wojska Polskiego w Zgorzelcu spoczywa 3 402 poległych.